

دلالتی عدالت

فاطمه قدیری

خبرنگار گروه جامعه

در روزهای اخیر ویدئویی در فضای مجازی دست‌به‌دست شد که نه‌تنها موجی از شگفتی و اعتراض را میان مردم برانگیخت، بلکه جامعه حقوقی کشور را وادار به واکنشی جدی کرد. در این ویدئو، زنی که خود را «وکیل دادگستری» معرفی می‌کند، بی‌پروا از «راه‌های خیانت به همسر» و «ترفندهای دروغ‌گویی در محضر دادگاه» سخن می‌گوید؛ توصیه‌هایی که نه‌تنها اساس اخلاق و وجدان عمومی را نشانه گرفته، بلکه با مبانی قانون و فلسفه وجودی نهاد وکالت در تضاد آشکار است. انتشار این ویدئو، واکنش‌های تنیدی را در پی داشت؛ از خشم و انزجار کاربران شبکه‌های اجتماعی گرفته تا موضع‌گیری قاطع وکلای باسابقه و نهادهای صنفی. زیرا اگر وکالت، بنا بر تصریح اصل ۳۵ قانون اساسی، «حق بنیادین مردم برای دفاع از جان، مال و آبرو» است، چگونه می‌توان پذیرفت که فردی زیر نام این حرفه، به مردم آموزش دهد چگونه دروغ بگویند یا چگونه از راه‌های غیرقانونی برای فریب دادگاه بهره‌برند؟ چنین رفتاری، در چشم جامعه وکالت، نه یک خطای ساده، بلکه ضربیه‌ای به اعتماد عمومی و خدشه‌ای به حیثیت حرفه‌ای است که ستون عدالت اجتماعی به شمار می‌آید.

کانون‌های وکلای کشور، در بیانیه‌ها و مصاحبه‌های رسمی، صریحاً اعلام کردند که فرد مذکور اساساً وکیل دادگستری نیست و در قامت یک بلاگر یا بازیگر، صرفاً نقش «وکیل» را ایفا کرده است. با این حال، مسئله به همین سادگی خاتمه نمی‌یابد. زیرا این رخداد بار دیگر پرده از پدیده‌ای برداشت که سال‌هاست به شکل خزنده در حاشیه جامعه حقوقی در حال رشد است؛ پدیده «وکیل بلاگرها» و مؤسسات حقوقی غیرمجاز که با سوءاستفاده از عطش مخاطبان در فضای مجازی، به نام حقوق، اما به کام شهرت و سود شخصی فعالیت می‌کنند. حقوق‌دانان برجسته در واکنش به این ماجرا، هشدار داده‌اند که وکالت، صرفاً یک شغل برای کسب درآمد نیست؛ بلکه رسالتی اجتماعی است که بر امانت‌داری، صداقت و دفاع از حقیقت بنا شده است. از این منظر، ورود عناصر غیرمتخصص یا رفتارهای بازاری و تبلیغاتی به این عرصه، نه‌تنها اعتماد مردم به وکلا را فرسوده می‌کند، بلکه امنیت روانی و خانوادگی جامعه را نیز در معرض تهدید قرار می‌دهد. آنچه امروز در قالب یک ویدئوی جنجالی جلوه‌گر شد، شاید صرفاً نوک تیز یخی باشد که سال‌هاست با رشد بی‌قاعده مؤسسات غیرمجاز و گسترش فضای نمایشی در شبکه‌های اجتماعی، آرام و خاموش در حال شکل‌گیری است. اینک، پرسش اصلی پیش‌روی افکار عمومی و جامعه حقوقی آن است که کانون وکلا و نهادهای ناظر تا چه اندازه‌قادر خواهند بود یا این پدیده مقابله کنند و حیثیت یکی از مهم‌ترین مشاغل کشور را از گزند ابتذال مجازی و سودجویی شخصی حفظ کنند؟ در همین راستاعلی‌صدری خانلو، نایبرئیس کانون وکلا، سجادشکوری‌راد، عضو هیئت مدیره کانون وکلا و علیرضا مروانی، وکیل پایه یک دادگستری و مدرس دانشگاه در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به بررسی این موضوع پرداختند.

وکالت صرفاً یک شغل یا کسب‌وکار نیست

صدری خانلو با بیان اینکه شغل وکالت از مشاغل حساس و مهم جامعه است، اظهار کرد: «این شغل نه‌تنها در سطح داخلی، بلکه در جوامع بین‌المللی نیز جایگاه ویژه‌ای دارد. علت این اعتبار و ارزشمندی، وظیفه خطیری است که قانون بر عهده وکیل گذاشته است. وظیفه اصلی وکیل دادگستری، دفاع از جان، مال، آبرو و حیثیت مردم، یا به بیان دقیق‌تر، دفاع از حقوق موکل است. به همین دلیل، قانون اساسی کشور ما توجه خاصی به این حرفه داشته و در اصل ۳۵ قانون اساسی، در فصل «حقوق ملت»، مژدشتن وکیل را از حقوق اساسی مردم دانسته است. حتی مقرر شده است که برای کسانی که توانایی انتخاب یا دسترسی به وکیل را ندارند، دولت موظف است وکیل معاضدتی را تسخیری در اختیار آنان قرار دهد. این موضوع به روشنی بیانگر اهمیت و جایگاه این حرفه است. وکالت را نمی‌توان صرفاً از منظر یک شغل یا کسب‌وکار ارزیابی کرد. ارزش آن به دلیل ماهیت و وظیفه‌ای است که بر دوش وکیل نهاده شده است؛ یعنی حمایت و دفاع از حقوق مردم. جنبه مالی این شغل در مراتب بعدی اهمیت قرار دارد. آنچه در نگاه نخست به ذهن می‌رسد، رسالت وکیل در پاسداری از جان، مال و حیثیت مردم است. مردم نیز اعتماد خود را به وکیل می‌سپارند و این اعتماد حاصل امانت‌داری و پابندی وکیل به وظایف شغلی اوست. از سوی دیگر، برای معرفی و شناساندن یک وکیل، نظام‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های اخلاقی مشخصی وجود دارد. وکیل نمی‌تواند با توسل به هر وسیله‌ای یسا از طریق تبلیغات خود را معرفی کند. تبلیغات فریبنده برای وکلا ممنوع بوده و تخلف انتظامی محسوب می‌شود. کانون وکلا که مراجع نظارتی و انتظامی در اختیار دارد، با وکلایی که می‌دانند که تبلیغ برای وکیل ممنوع است، به‌طور جدی برخورد خواهد کرد. بنابراین، وکیل برای معرفی خود مجاز به استفاده از تبلیغات نیست.»

خطر تخریب ذهنیت جامعه

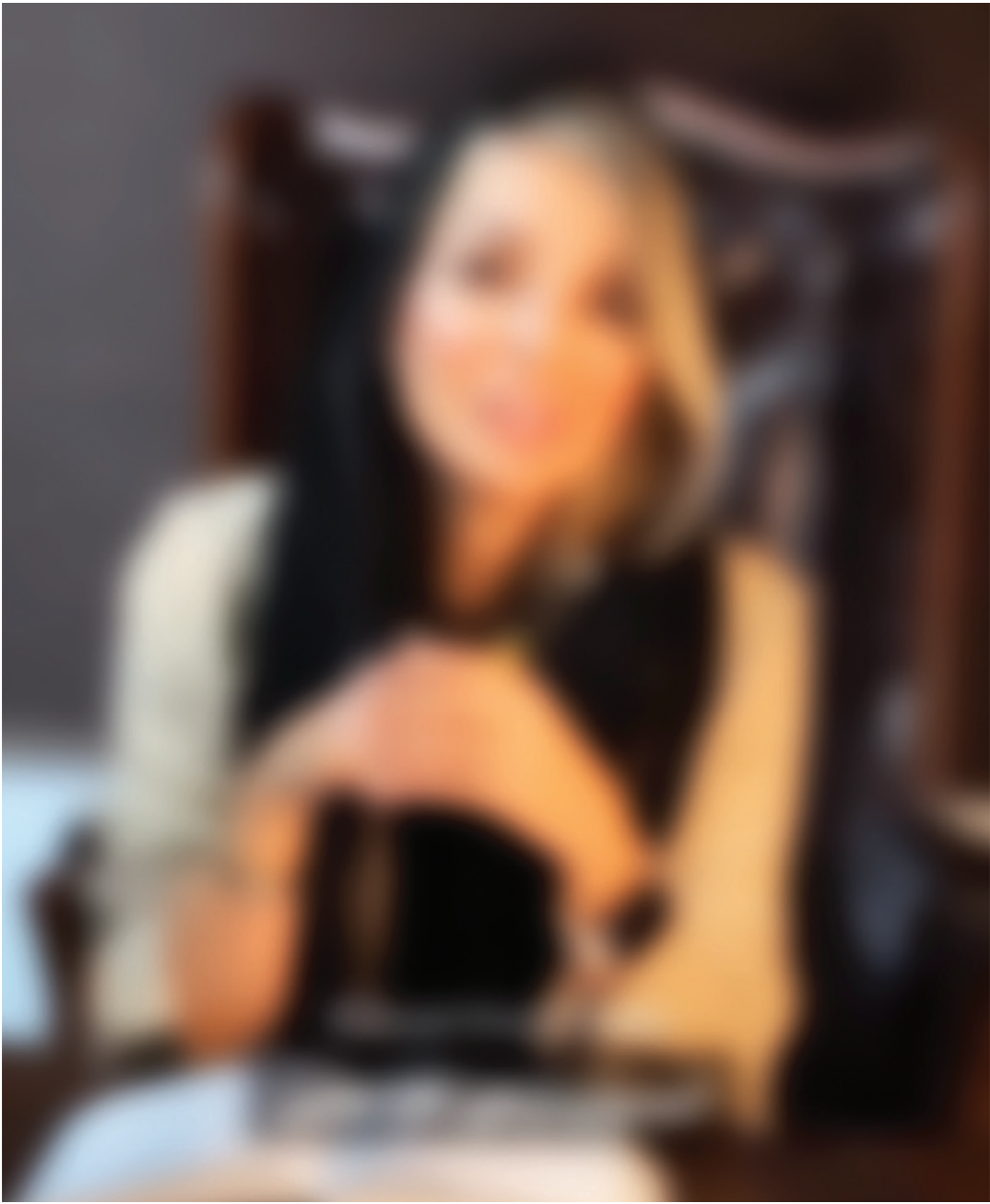
نسبت به وکلا وجود دارد

وی تصریح کرد: «اخیراً مسئله‌ای پیش آمده است؛ خانمی در فضای مجازی اقدام به تبلیغ برای خود کرده تا به اصطلاح مشتری جذب کند یا دنبال‌کنندگان را افزایش دهد. ما مطمئن داریم کم این فرد وکیل نیست، اما متأسفانه گاهی اشخاصی با ظاهر وکالت یا تحت عنوان «وکیل» چنین اقداماتی انجام می‌دهند و به حیثیت این حرفه آسیب می‌زنند. درخصوص افراد اخیر، ما موضوع را صریحاً به اداره نظارت و مراجع انتظامی اعلام کرده‌ایم و دستور پیگیری و تعقیب داده شده است تا مشخص شود این فرد چه کسی است، آیا واقعاً وکیل است یا خیر؛ و اگر وکیل است، عضو کدام کانون یا مرکز است. همچنین اگر در قالب یک مؤسسه حقوقی فعالیت می‌کند، مدیران آن مؤسسه باید پاسخگو باشند که چرا اجازه داده‌اند با نام وکالت به اعتبار این حرفه خدشه وارد شود. البته این فرد وکیل نیست؛ وکلا به وظایف قانونی و اخلاقی خود آشنایی کامل دارند و می‌دانند که تبلیغ برای وکیل ممنوع است. رفتارهایی از این دست که در فضای مجازی بدون کنترل و نظارت انجام می‌شود، می‌تواند افکار عمومی را مخدوش کند و حتی امنیت فکری و خانوادگی جامعه را به خطر اندازد. این اقدامات نه‌تنها مشاوره و راهنمایی محسوب نمی‌شود، بلکه خلاف اخلاق و قانون بوده و موجب تخریب ذهنیت جامعه نسبت به وکلا می‌شود.»

ذات وکالت با درآمدزایی در فضای مجازی در تعارض است

نایب‌رئیس کانون وکلا در رابطه با نظارت پسر فعالیت وکلا در فضای مجازی اظهار کرد: «در کانون وکلا، مراجع انتظامی و اداری متعددی وجود دارد؛ ازجمله اداره نظارت و بازرسی، دادسرا و دادگاه انتظامی وکلا. این نهادها به‌طور مستقل و حساسیت‌برانگیز، رفتار و کردار وکل را رصد می‌کنند و اجازه سوءاستفاده از موقعیت شغلی به هیچ فردی داده نمی‌شود. به همین جهت، ما با تعصب و جدیت این موضوع را پیگیری می‌کنیم. قطعاً برخورد قانونی و قاطع با فرد مذکور صورت خواهد گرفت تا هم او به وظایف خود آگنا شود و هم جامعه بداند که نهاد وکالت اجازه نخواهد داد حیثیت این حرفه زیر سؤال برود. مطمئن باشید که چنین رفتارهایی تحمل نخواهد شد. البته با توجه به اسناد و مدارکی که به دست ما رسیده، این فرد وکیل نیست. وکلا به‌دور از رفتارهای و بلاگری و اقدامات رایج در فضای مجازی هستند به‌خوبی می‌دانند چنین رفتارهایی در شأن یک وکیل نیست. ذات و ماهیت وکالت با این گونه اقدامات، همچون تبلیغ برای جذب دنبال‌کننده یا ایجاد درآمد از طریق نمایش در فضای مجازی، در تعارض است. وکلا به جایگاه شغلی و اعتبار خود اهمیت می‌دهند و هرگز به چنین اقداماتی دست نمی‌زنند. همچنین باید توجه

گزارش «فرهیختگان» از سوءاستفادهٔ برخی از وکلا از بلاگری و ضعف اخلاق حرفه‌ای

امانت‌داری و دفاع از حقوق مردم است، به وسیله اقدامات غیرقانونی یا سودجویانه خدشه‌دار شود.»

از حبس تا جزای نقدی

تغییر مجازات وکلای متخلف

شکوری‌راد با بیان اینکه کانون مرکزی، در ارتباط با بحث تبلیغ وکلای آیین‌نامه‌ای تحت عنوان «آیین‌نامه تعریف و اطلاع‌رسانی مصوب سال ۱۳۹۸» دارد، تصریح کرد: «بر اساس این آیین‌نامه، هرگونه فعالیت تبلیغاتی برای وکلای دادگستری به‌طور کلی ممنوع است. بنابراین، وکلی که در فضای مجازی تحت هر عنوانی (از جمله تولید محتوا یا انتقال مطالب علمی) به عنوان «وکیل دادگستری» فعالیت کند، مرتکب تخلف انتظامی شده و تحت پیگرد قرار می‌گیرد. همچنین در کانون وکلا، اداره‌ای با نام «اداره نظارت و بازرسی» وجود دارد. طبق آیین‌نامه قانون وکالت، همه کانون‌های وکلای دادگستری کشور موظف به داشتن چنین بخشی هستند. وظیفه این بخش، نظارت بر رفتار وکلا (از جمله رفتارهای آنان در فضای مجازی) است؛ و گزارش‌های مردمی ابتدا به این اداره ارجاع داده می‌شود و پس از بررسی، اگر تخلف محرز باشد، پرونده‌ای تشکیل شده و موضوع به دادرسی انتظامی وکلا برای صدور حکم مجازات ارجاع داده می‌شود. در ماده ۵۵ قانون وکالت نیز آمده است که اشخاصی که وکیل دادگستری نیستند یا وکلایی که به‌طور موقت یا دائم پروانه‌شان تعلیق شده است، اگر خود را وکیل دادگستری فعال معرفی یا تبلیغ کنند، مرتکب جرم شده‌اند. این عمل صرفاً تخلف انتظامی نیست، بلکه تخلف مجرمانه دارد و مجازات قانونی برای آن تعیین شده است. پیش‌تر مجازات حبس در نظر گرفته می‌شد، اما اکنون در مرتبه اول جزای نقدی جایگزین شده است.»

منتشرکننده ویدئو وکیل دادگستری نیست

وی در مورد خانمی که ویدئوی اخیر را منتشر کرده بود گفت: «پیگیری‌های ما نشان داد ایشان اصلاً وکیل دادگستری نیست، بلکه یک بلاگر است که توسط یک مؤسسه حقوقی استخدام شده است. او محتوایی تولید کرده که نه‌تنها غیراخلاقی است، بلکه از نظر علمی و حقوقی نیز بسیاری از مطالب بیان‌شده کاملاً نادرست و خلاف قانون است. در واقع، این خانم صرفاً نقش یک مجری یا بازیگر را ایفا کرده است. ما سه نوع مؤسسه حقوقی داریم؛ مؤسسه‌ای که مجوز خود را از مرکز وکلا و مشاوران قوه قضاییه در یافت می‌کند، مؤسسه‌ای که مجوز از کانون‌های وکلا می‌گیرد و مؤسساتی که از کانون‌ها مجوزی ندارند و صرفاً در اداره ثبت شرکت‌ها ثبت می‌شوند. مؤسسه‌ای که این فرد را به‌کار گرفته، تحت مدیریت یک وکیل دادگستری اداره می‌شود و ممکن است سهام‌داران آن نیز از میان وکلا باشند. ولی احتمالاً این مؤسسه، یک مؤسسه حقوقی غیرمجاز است. البته این شیوه ثبت در سال‌های اخیر بسیار محدود شده و دیگر مثل سابق، بدون ضابطه، اجازه ثبت داده نمی‌شود. اما چون سهام‌داران این دسته از مؤسسات اغلب وکیل نیستند و مجوزی از کانون‌ها ندارند، به آن‌ها «مؤسسات حقوقی غیرمجاز» می‌گوییم. اکثریت قریب به اتفاق جرایمی که در حوزه مشاغل حقوقی رخ می‌دهد نیز توسط همین مؤسسات صورت می‌گیرد. به همین دلیل، من احتمال می‌دهم مؤسسه‌ای که میزبان آن خانم بوده و کلیپ در آنجا ضبط و در صفحه رسمی مؤسسه منتشر شده، به احتمال زیاد غیرمجاز باشد.»

پیگیری انتظامی و شکایت کیفری مطرح شده است

شکوری‌راد در مورد اقدامات صورت‌گرفته درخصوص ویدیو منتشرشده و آثار پرونده‌های مشابه گفت: «پس از اطلاع از این موضوع، بسیاری از وکلای دادگستری به شیوه‌های مختلف این اقدام را محکوم کردند و شاهد یک موج انتقاد گسترده از سوی وکلا بودیم. شخصاً با مدیر مؤسسه تماس گرفتیم و درخواست کرم محتوای منتشرشده سریعاً حذف‌شود که همین اتفاق هم افتاد. علاوه‌بر این، در اداره نظارت و بازرسی کانون وکلای دادگستری مرکز، پرونده‌ای علیه این مؤسسه تشکیل شد که تخلفات حقوقی وکیل علیه این مؤسسه است. هم شکایت کیفری از طریق اداره حقوقی و هم شکایت انتظامی علیه وکیل مدیر مؤسسه مطرح شده و ان‌شاءالله به‌زودی هم آن خانمی که حساسیت‌ها را برانگیخت و هم مدیر مؤسسه مجازات خواهند شد. اما در خصوص آثار محکومیت‌ها باید بگویم این آمارها تا حدی محرمانه است و حتی بسیاری از مدیران هم به آن‌ها دسترسی ندارند؛ زیرا پای آبروی افراد در میان است. با این حال، اداره نظارت و بازرسی کانون از شلغ‌ترین و پر مراجعه‌ترین

ادارات کانون است و با شدت و جدیت با وکلای متخلف و همچنین افرادی که تظاهر به وکالت می‌کنند برخورد می‌شود. تخمین می‌زنم سالانه هزاران مورد شکایت کیفری علیه متظاهرین به وکالت در سطح کشور مطرح شود، اما به دلیل استقلال نسبی کانون‌های وکلا (حدود ۲۹ یا ۳۰ کانون) و نبود سیستم یکپارچه، آمار دقیق در دسترس نیست.»

تبعات انتظامی وکیل بلاگری

از تعلیق تا ابطال پروانه وکالت است

مروانی درخصوص وکیل بلاگرها اظهار کرد: «با تصویب قانون تسهیل کسب‌وکارها و شمول حرفه وکالت در این قانون، تعداد زیادی وکیل به جامعه حقوقی کشور اضافه شد. وکلای جوانی که از سواد کافی برخوردار بودند، از مسیر صحیح وارد این حرفه شدند؛ اما با افزایش تعداد وکلا، برخی از وکلای قدیمی که پرورنده چندانی در اختیار نداشتند و مراجعه موکلان به آنان کمتر بود و همچنین وکلای تازه‌واردی که به دنبال شهرت بودند، بهترین راه را در «بلاگری» دیدند و از طریق فضای مجازی که این روزها بخش جدانشدنی زندگی ماست، به بلاگری حقوقی روی آوردند. در کام نخست، بلاگری حقوقی می‌تواند فرصت خوبی برای ارتقای آگاهی عمومی باشد. محتوای تولیدشده در این فضا می‌تواند مردم را با حقوق خود، جرایم، تخلفات و مسائل حقوقی آشنا کند. به‌ویژه اینکه بسیاری از افراد هنوز نمی‌دانند چرا وکیل لازم است یا چه ضرورتی دارد که در مشکلات حقوقی به وکیل مراجعه کنند. همچنین، از آنجا که در فیلم‌ها و سریال‌ها معمولاً تصویر منفی از وکیل ارائه می‌شود، این فضا می‌تواند به تغییر نگاه جامعه کمک کند و تصویر مثبت‌تر و واقع‌بینانه‌تری از وکالت نشان دهد. افزون بر این، برخی از همکاران با بازگو کردن تجربه‌های حرفه‌ای خود، امکان هم‌اندیشی فراهم می‌کنند که ظرفیت مثبتی برای رشد علمی و تبادل تجربه در فضای مجازی به شمار می‌رود.»

وکیل بلاگرها به جای محتوای حقوقی

محتوای زرد تولید می‌کنند

وی افزود: «با این حال، جنبه منفی و نگران‌کننده این روند نیز قابل چشم‌پوششی نیست. برخی از صفحه‌های اینستاگرامی خود را به محلی برای تبلیغات شخصی تبدیل کرده‌اند و به جای ارتقای دانش حقوقی مردم، صرفاً محتوای زرد و بازاری تولید می‌کنند. در بسیاری موارد، بدون استناد به قانون یا بررسی دقیق پرونده، مشناوره‌های آنلاین می‌دهند که بعضاً کاملاً اشتباه و گمراه‌کننده است. رفتارهایی مانند عکاسی از سررد دادگاه‌ها، گرفتن عکس با موبل یا حتی از پرونده او، دستمخر مشکلات مردم، ضبط پنهانی صدا یا فیلم از جلسات رسیدگی و انتشار آن‌ها در شبکه‌های اجتماعی، به‌هیچ‌وجه در شأن وکالت نیست و اقدامی شنیع و خلاف موازین حرفه‌ای به‌شمار می‌آید. متأسفانه برخی از وکلای بلاگر به جای علم‌آموزی، در پی شهرت هستند؛ آن‌قدر که «دیده‌شدن» رابیش‌از مهم‌تر از «دانش حقوقی» شده است و گاهی حتی برای جلب توجه، به استفاده از بازیگران در تبلیغات، انتشار فیلم و عکس از اجرای احکام یا نمایش‌های دیگر روی می‌آورند. این رفتارها خلاف شأن وکالت است و می‌تواند منجر به تشکیل پرونده انتظامی، صدور حکم تعلیق یا حتی ابطال پروانه شود.»

وکیل بلاگرها ارتکاب جرم را آموزش می‌دهند

وی در ادامه تصریح کرد: «در زمینه وکیل-بلاگرها، متأسفانه شاهد آموزش ارتکاب جرم هستیم. این آموزش‌ها به شکل خطرناکی ارائه می‌شوند؛ گویی برخی وکلا به مسوکلان و عموم مردم می‌آموزند چگونه به قاضی دروغ بگویند، چگونه دادگاه را فریب دهند و چگونه از مجازات فرار کنند. این نوع آموزش‌ها بدترین حالتی است که یک وکیل می‌تواند مرتکب شود. برخی ممکن است توجیه کنند که وارد مسائل جدی شده‌اند و ادعا کنند که در این امر نیز دیدگاهی مطابق با آموزه‌های اسلامی دارند؛ اما اساساً هرگز دروغ‌گویی را تجویز نمی‌کنند. هرگز نباید یک وکیل یا یک حقوق‌دان، دروغ گفتن در محضر دادگاه را به مردم آموزش دهد. اینکه به شاخه‌های قضایی برای توجیه دلایل کذب دست بیاایم، یا یخیانی را توجیه کنیم، با راه‌های قریب همسر یا شوهر را آموزش دهیم، رفتارهای وقیحانه‌ای هستند که باید به‌طور قاطع با آن‌ها برخورد شود.»

تبلیغ برای جذب موکل

خلاف شأن حرفه وکالت است

مروانی گفت: «در مورد تبلیغات وکلا نیز باید تأکید کرد که تبلیغ برای جذب موکل خلاف شأن حرفه وکالت است. در قانون وکالت و آیین‌نامه‌های مربوطه، وکیل کسبه مشحمرده نمی‌شود که بخواهد برای کار خود تراکت چاپ کند یا به نصب نماید. رفتاری که اکنون در سطح شهر و محله‌های مجازی می‌بینیم، در بسیاری موارد دور از شأن حرفه‌ای است و نوعی فریب مردم به‌شمار می‌آید. مردم باید بدانند که تبلیغات سطحی نباید اعتماد کنند. اغلب کسانی که تمام وقت خود را صرف تولید محتوا می‌کنند، لزوماً دانش موخته یا عالم حقوق نیستند؛ البته بین آن‌ها افراد علمی‌ای هم هستند که واقعاً محتوای آموزشی تهیه می‌کنند و باید میان این دو گروه تفاوت قائل شد. نگهداری‌شان حرفه‌ای، تولید محتوای آموزشی بی‌طرفانه و هدفمند برای ارتقای دانش حقوقی مردم مجاز و حتی مطلوب است؛ هرچند باید مطمئن حاصل شود که مقصود صرفاً کسب پرونده و منافع شخصی نباشد. علم رکات دارد؛ انتشار محتوای آموزشی که هدف آن ارتقای آگاهی عمومی است، با ماهیت تبلیغ تفاوت دارد. اصل تبلیغ برای وکلا تخلف است؛ اقداماتی مانند گذاشتن کامنت‌هایی شبیه «شکستگان را اینجا بفرستید تا من بتوانم آن‌ها را انجام دهم» یا تبلیغ تسکیم برای قبول پرونده خلاف مقررات است. همچنین آموزش ارتکاب جرم یا تسهیل در ارتکاب جرم خود جرم‌انگاری شده است و می‌تواند مصداق معاونت در جرم باشد؛ در این صورت دادستان می‌تواند اعلام جرم کند و در نهایت، مراجع ذیصلاح از جمله دادرها، دادگاه‌های انتظامی و کانون وکلای دادگستری در صورت اعلام و ارتکاب تخلفات، ورود کرده و موضوع را رسیدگی می‌کنند؛ در مواردی ممکن است پرونده‌ها به دادگاه عالی انتظامی قضات نیز ارجاع شود و در آنجا پیگیری شود.»

مؤسسات غیرمجاز؛ دلالتان عدالت و کاسبان مشکلات مردم

مروانی با بیان اینکه بحث «بجاهر یا بظاهر به وکالت» و همچنین «دخالت در امور وکالت» از جمله مواردی است که قانون برای آن مجازات تعیین کرده است، اذعان داشت: «متأسفانه در سال‌های اخیر شاهد گسترش قارچ‌گونه مؤسساتی هستیم که بدون هیچ‌گونه مدرک علمی، پشتوانه تخصصی یا پروانه وکالت، اعضای خود را «مشاور حقوقی» یا حتی «وکیل» معرفی می‌کنند؛ در حالی که این افراد نه دانش حقوقی لازم را دارند و نه پروانه وکالت یا مشاوره حقوقی. این مؤسسات، در واقع دلالتان عدالت و کاسبان مشکلات مردم هستند. آن‌ها بدون هیچ پشتوانه علمی و قانونی، ممکن است پرونده‌ای را بپذیرند و صرفاً از طریق یک واسطه یا با استفاده از خدمات دفاتر قضایی، کار مردم را به نام خود پیش ببرند. گاهی نیز افرادی که هیچ‌گونه صلاحیت و دانش حقوقی ندارند، در مراجعی که حضور وکیل الزامی نیست حاضر می‌شوند و خود را به مردم به‌عنوان وکیل جا می‌زنند. باید توجه داشت که تمام مؤسسات حقوقی معتبر موظفند از کانون‌ها و مراکز وکلای دادگستری مجوز بگیرند و تنها پس از دریافت این مجوز حق دارند دفتر تأسیس کنند یا تابلوی رسمی نصب نمایند. مؤسساتی که بدون مجوز فعالیت می‌کنند، غیرقانونی‌اند و فعالیت‌یشان تخلف آشکار محسوب می‌شود. از این‌رو، مردم باید هوشیار باشند و قریب چنین مؤسساتی را نخورند. در صورت مواجهه با این تخلفات نیز می‌توانند با طرح شکایت، موضوع را پیگیری کنند تا با این پدیده مقابله جدی صورت گیرد.»